

**Éves jelentés
az átláthatósági nyilvántartás
2023. évi működéséről**

Az átláthatósági nyilvántartás igazgatótanácsának előterjesztése

**az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság
részére**

A kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság által aláírt intézményközi megállapodás 13. cikkének (3) bekezdésével összhangban éves jelentést kell benyújtani az átláthatósági nyilvántartás működéséről az aláíró intézmények részére.

Ez a jelentés tényszerű információkat tartalmaz az átláthatósági nyilvántartásról, annak tartalmáról és az azt érintő 2023. évi változásokról. Beszámol továbbá az aláíró intézményekben ugyanabban az évben hatályban lévő feltételeességi és kiegészítő átláthatósági intézkedésekről.

Tartalomjegyzék

I. Vezetői összefoglaló	3
II. Bevezetés.....	3
III. Irányítás.....	4
IV. Feltételeességi és kiegészítő átláthatósági intézkedések.....	4
V. A titkárság tevékenységei	9
1. Az adatminőség ellenőrzése.....	9
2. Informatikai ügyfélszolgálat („helpdesk” szolgáltatás)	10
3. Vizsgálatok	11
4. Az igazgatótanács 2023. évi ülése	12
5. Iránymutatás és figyelemfelhívás.....	12
6. Technikai fejlődés.....	13
7. Az átláthatósági nyilvántartás Számvevőszék általi ellenőrzése	13
VI. Statisztika	14
1. Az átláthatósági nyilvántartás fejlesztése.....	14
2. A képviselt érdekek	15
3. Földrajzi adatok	16
4. Az átláthatósági nyilvántartás adatainak megtekintései.....	17
VII. Következtetések.....	18

I. Vezetői összefoglaló

A 2023-as év az intenzív vizsgálat és tevékenység éve volt az átláthatósági nyilvántartás számára. Fokozódott a nyilvántartásnak az érdekképviselési tevékenységek uniós szintű információs és referenciaeszközeként való felhasználása, amint azt a nyilvántartásba vétel iránti kérelmeknek, a kérelmezők és nyilvántartottak ügyfélszolgálati segítség iránti közvetlen kérelmeinek, valamint a nagyközönség tájékoztatás iránti kérelmeinek növekvő száma is mutatja. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága egyaránt intézkedéseket fogadott el az átláthatósági nyilvántartásban való önkéntes részvételükre vonatkozóan. Fontos, hogy a nyilvántartást az Európai Számvevőszék komplex ellenőrzésnek vetette alá, továbbá az európai ombudsman megvizsgálta.

A nyilvántartás titkársága 2023-ban kiterjesztette a nyilvántartottak célzott ellenőrzését az összes nyilvántartott egyharmadára. Emellett 2023-ban jelentős érdeklődés mutatkozott a panaszkezelési eszköz használata iránt, ami az adatbázis tartalmának folyamatos vizsgálatát jelzi. A titkárság több új, saját kezdeményezésű vizsgálatot indított, és folytatta az előző évről áthozott, még folyamatban lévő vizsgálatokkal kapcsolatos munkáját.

A jelentés részletesebben ismerteti ezeket a tevékenységeket.

II. Bevezetés

Az átláthatósági nyilvántartás az uniós szintű érdekképviselési referenciaeszköze. Olyan adatbázis, amely naprakész információkkal látja el a nyilvánosságot az uniós intézmények jogalkotási és szakpolitikai végrehajtási folyamatainak befolyásolására irányuló érdekképviselési tevékenységekről. Segít nyomon követni az intézmények felé képviselt érdekeket, azt, hogy ki képviseli őket és kinek a nevében, milyen jogalkotási javaslatokat céloznak meg, és milyen forrásokat fordítanak a kapcsolódó tevékenységekre. Az EU legfontosabb eszköze az átlátható és etikus érdekképviselés előmozdítására, valamint arra, hogy nyitottabbá és láthatóbbá tegye az érdekelt felek és a civil társadalom részvételét az uniós demokratikus döntéshozatali folyamatban.

Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság a 2021-ben elfogadott intézményközi megállapodás¹ alapján közösen működteti az átláthatósági nyilvántartást.

Az intézményközi megállapodás 13. cikkével összhangban ez a jelentés tényszerű információkat tartalmaz az átláthatósági nyilvántartásról, annak tartalmáról és a jelentéstételi időszak során a nyilvántartással kapcsolatban bevezetett változásokról. Emellett áttekintést nyújt az aláíró intézményekben jelenleg hatályos feltételeességi és kiegészítő átláthatósági intézkedésekről.

¹ Intézményközi megállapodás (2021. május 20.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a kötelező átláthatósági nyilvántartásról (HL L 207., 2021.6.11., 1. o.).

III. Irányítás

Az átláthatósági nyilvántartás kétszintű irányítási struktúrával rendelkezik: az igazgatótanács feladata a nyilvántartás átfogó felügyelete és irányítása, a titkárság pedig a napi irányításért felelős.

Az igazgatótanács biztosítja az intézményközi megállapodás általános végrehajtását. Ezzel összefüggésben felelős az átláthatósági nyilvántartás éves igényeinek és prioritásainak meghatározásáért, a nyilvántartás működéséről szóló éves jelentés elfogadásáért és a titkárságnak szóló általános utasítások kiadásáért. Feladata továbbá, hogy megvizsgálja a titkárság által a vizsgálatot követően hozott intézkedések felülvizsgálatára irányuló kérelmeket, és döntsön azokról.

Az igazgatótanácsot az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság főtitkára alkotja. Az igazgatótanács évente legalább egyszer ülésezik, és az egyes főtitkárok éves ciklusban töltik be az elnöki tiszteket. 2023-ban a Tanács főtitkára töltötte be az igazgatótanács elnöki tiszteket.

A titkárság iránymutatást nyújt az érdekképviselőknek a nyilvántartásba vételi folyamatról, nyomon követi és ellenőrzi a kérelmek jogosultságát, valamint ellenőrzi a nyilvántartottak által szolgáltatott információk minőségét. Kezeli a magatartási kódex nyilvántartottak általi állítólagos megsértésével kapcsolatos panaszokat, és amennyiben megállapítja, hogy nem tartották be a magatartási kódexet, intézkedéseket hozhat. A titkárság elkészíti továbbá az éves jelentést, és felhívja a figyelmet az átláthatósági nyilvántartásra (lásd az V. szakaszt).

A titkárság a három aláíró intézmény munkatársaiból áll, és 2023-ban 11 teljes munkaidős alkalmazottat foglalkoztatott. A titkárságot az igazgatótanácsban és nyilvánosan egy koordinátor képviseli, aki felügyeli a napi műveleteket. 2023-ban az Európai Bizottság Főtitkársága átláthatóságért felelős osztályának vezetője volt a titkárság kijelölt koordinátora.

Az átláthatósági nyilvántartás irányításáról részletes információk a nyilvántartás [honlapján](#) találhatóak.

IV. Feltételeességi és kiegészítő átláthatósági intézkedések

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság – egyedi határozatok útján – feltételeességi intézkedéseket fogad el, amelyek értelmében az átláthatósági nyilvántartásban való regisztráció az előfeltétele annak, hogy az érdekképviselők bizonyos kulcsfontosságú érdekképviselési tevékenységeket végezzenek. A három intézmény kiegészítő átláthatósági intézkedéseket is elfogadhat, hogy tovább ösztönözze a nyilvántartásba vételt és megerősítse az intézményközi megállapodás által létrehozott közös keretet.

Az alábbiakban nagy vonalakban ismertetjük a három intézményben jelenleg hatályos feltételeességi és kiegészítő átláthatósági intézkedéseket.

Más uniós intézmények, szervek és hivatalok, valamint az Európai Unió melletti Állandó Képviselőtük tekintetében a tagállamok értesíthetik az igazgatótanácsot az általuk elfogadott feltételeességi vagy kiegészítő átláthatósági intézkedésekről, és kérhetik azok közzétételét az átláthatósági nyilvántartás honlapján. 2023-ban az Európai Gazdasági és Szociális

Bizottságtól és a Régiók Európai Bizottságától érkeztek ilyen értesítések. A megkeresésekre válaszolva számos más uniós szervvel is folytak megbeszélések szolgálati szinten.

Valamennyi tagállam kötelezettséget vállalt arra, hogy az Európai Unió Tanácsának elnökségeként betöltött hivatali ideje során és az e hivatali időt megelőző hat hónapban az EU melletti állandó képviselői, illetve helyettes állandó képviselői, valamint az érdekképviselők közötti találkozókat feltételelességi intézkedéshez, vagyis az érdekképviselők átláthatósági nyilvántartásban való nyilvántartásba vételének feltételéhez köti.

Ez a feltételelességi intézkedés a Tanács hivatalban lévő vagy soron következő elnökségeként eljáró állandó képviselővel, illetve helyettes állandó képviselővel szervezett találkozókra vonatkozik². Ezért az érdekképviselők csak akkor vehetnek részt ezeken a találkozókra, ha szerepelnek a nyilvántartásban. 2023-ban ez egyrészt Svédországra³ és Spanyolországra⁴ vonatkozott, mivel Svédország és Spanyolország töltötte be a Tanács elnökségét, másrészt pedig Belgiumra⁵ mint soron következő elnökségre.

Az uniós intézményekben jelenleg hatályos [feltételelességi és egyéb átláthatósági intézkedések](#) listája az átláthatósági nyilvántartás honlapjának erre a célra létrehozott internetes oldalán is megtalálható.

Európai Parlament

2023-ban az Európai Parlament további feltételelességi és kiegészítő átláthatósági intézkedéseket vezetett be, amelyeket a Parlamentnek a feddhetetlenség, a függetlenség és az elszámoltathatóság megerősítésére irányuló belső reformcsomagjával összefüggésben fogadtak el. Ezek a szabályok bizonyos változtatásokat vonnak maguk után a Parlament és a nyilvántartásba vett érdekképviselők közötti kapcsolatok tekintetében, és továbbfejlesztik a már meglévő keretet.

A Parlament megerősítette átláthatósági politikáját azáltal, hogy olyan intézkedéseket vezetett be, amelyek előírják az érdekképviselők nyilvántartásba vételét, amennyiben platformot kapnak a Parlament épületeiben. A Parlament épületeiben tartott rendezvényeken vagy azok szervezésében való aktív részvétel feltétele az előzetes regisztráció az átláthatósági nyilvántartásban⁶ az Elnökség 2023. június 12-i határozata nyomán. Ez azt jelenti, hogy nyilvántartásba kell venni minden érdekképviselőt, aki felszólalóként, moderátorként vagy bármely más aktív szerepben részt vesz valamely rendezvényen, illetve logisztikai, gyakorlati vagy pénzügyi szempontból érintett. Ezek a szabályok a már megállapított feltételelességi intézkedés mellett alkalmazandók, amely előírja⁷, hogy a parlamenti bizottsági meghallgatásokon részt vevő felszólalókat nyilvántartásba kell venni a meghallgatás előtt.

A Parlament kibővítette továbbá a képviselők közös munkacsoportjainak vagy egyéb nem hivatalos csoportosulásainak a tevékenységeivel kapcsolatos feltételelességi és átláthatósági

² https://transparency-register.europa.eu/document/download/0c791fb8-e64d-47cc-a3b0-175913788b7c_hu?filename=Transparency%20register%20-%20Member%20states%27%20political%20declaration.HU_.pdf.

³ [Öppenhetsregistret - Regeringen.se](https://www.oppenhetsregistret.se).

⁴ <https://es-ue.org/erp/>.

⁵ <https://europeanunion.diplomatie.belgium.be/en/transparency>.

⁶ Az Európai Parlament Elnökségének 2023. június 12-i határozata.

⁷ [Az Európai Parlament Elnöksége 2003. június 18-i határozatának](#)7. cikke.

követelményeit⁸. Csak az átláthatósági nyilvántartásba bejegyzett érdekképviselők vehetnek részt az ilyen közös munkacsoportok vagy csoportosulások által a Parlament épületeiben szervezett tevékenységekben, támogathatják vagy társ-házigazdagént lebonyolíthatják vagy látogathatják azok rendezvényeit. Még nagyobb átláthatóság kívánatos, különösen a kapott támogatások bejelentése tekintetében. A végrehajtást illetően szigorították az alkalmazandó szabályokat.

A Parlament továbbá új feltételeességi intézkedést vezetett be, amely a képviselők számára mandátumuk lejárta után hat hónapos várakozási időszakot ír elő, mielőtt érdekképviselői tevékenységet folytathatnak a hivatalban lévő képviselőkkel⁹. Az európai parlamenti képviselők feddhetetlenséggel és átláthatósággal kapcsolatos magatartási kódexe is tükrözi ezt a szabályt¹⁰.

A döntéshozók lobbitevékenység céljából történő elérését illetően csak nyilvántartásba vett érdekképviselők folyamodhatnak hosszú ideig érvényes európai parlamenti belépőkártyáért¹¹. 2023. december 31-én az átláthatósági nyilvántartásban regisztrált 12 425 nyilvántartott közül 2 030-nak volt legalább egy akkreditált képviselője, aki jogosult volt a Parlament épületeibe való belépésre. 2023. december 31-én 7 904 aktív belépőkártya volt.

Minden képviselő köteles online információt közzétenni az intézményközi megállapodás hatálya alá tartozó érdekképviselőkkel tervezett találkozóiról¹². Ez lehet bármely, a parlamenti munkával (jelentés, vélemény, állásfoglalás, plenáris vita vagy sürgősség) kapcsolatos találkozó, amelyet az európai intézmények politikájának vagy döntéshozatali folyamatának befolyásolása céljából tartanak, akár személyesen, akár távolról. A kötelezettség attól függetlenül alkalmazandó, hogy a képviselők személyesen vesznek-e részt az ülésen, vagy a nevükben parlamenti asszisztenseik vannak-e jelen. 2023. december 31-i állás szerint a képviselők 20 301 találkozót jelentettek be a 2023-as naptári évre. Tekintettel sajátos szerepükre és megbízatásukra, az európai parlamenti képviselők számára ajánlott¹³, hogy csak az átláthatósági nyilvántartásban szereplő érdekképviselőkkel találkozzanak.

Ezen túlmenően az előadók kötelesek jelentésük vagy véleményük tervezetéhez észrevételekről szóló nyilatkozatot csatolni, amelyben felsorolják azokat a szervezeteket vagy személyeket, amelyektől, illetve akiktől az eljárás tárgyához kapcsolódó kérdésekben észrevételeket kaptak¹⁴.

Az EU Tanácsa

Az (EU) 2021/929 tanácsi határozatban¹⁵ foglaltak szerint az átláthatósági nyilvántartásba való felvétel előfeltétele annak, hogy az érdekképviselők találkozzanak a Tanács főtitkárával vagy a főigazgatókkal. Ugyanez a szabály vonatkozik az érdekképviselőkre – szakmai

⁸ Az Európai Parlament eljárási szabályzata: 35. cikk (5) bekezdés és 35a. cikk (5) bekezdés.

⁹ Az Európai Parlament Elnökségének 2023. április 17-i határozata.

¹⁰ Az európai parlamenti képviselők feddhetetlenséggel és átláthatósággal kapcsolatos magatartási kódexének 9. cikke.

¹¹ Az Európai Parlament eljárási szabályzatának 123. cikke.

¹² Az európai parlamenti képviselők feddhetetlenséggel és átláthatósággal kapcsolatos magatartási kódexének 7. cikke.

¹³ Az Európai Parlament eljárási szabályzata (11. cikk 2. pont).

¹⁴ Az európai parlamenti képviselők feddhetetlenséggel és átláthatósággal kapcsolatos magatartási kódexének 8. cikke.

¹⁵ HL L 207., 2021.6.11., 19. o.

minőségükben – a Tanács Főtitkársága által szervezett tematikus tájékoztatókon (adott esetben és az elnökséggel folytatott konzultációt követően) vagy felszólalóként a Tanács Főtitkársága által szervezett nyilvános rendezvényeken való részvételre. A személyzetnek továbbá ellenőriznie kell az érdekképviselők megbízólevelét, hogy megbizonyosodjon arról, szerepelnek-e az átláthatósági nyilvántartásban. Ellenkező esetben a személyzetnek gondosan mérlegelnie kell a találkozók megfelelőségét, és konzultálnia kell a közvetlen felettesével¹⁶.

Az átláthatóság javítására és a nyilvántartásba vétel ösztönzésére irányuló további intézkedésként az érdekképviselőknek a Tanács vagy előkészítő szervei valamely ülésén való részvételre való meghívását ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy nyilvántartásba vegyék őket az átláthatósági nyilvántartásban. A nyilvántartási számukat fel kell tüntetni az ideiglenes napirenden. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló tanácsi éves jelentés releváns információkat tartalmaz az érdekképviselőknek a Tanács vagy előkészítő szervei ülésein való részvételéről¹⁷.

Európai Bizottság

A Bizottság szigorú szabályokkal rendelkezik az érdekképviselőkkel való kapcsolattartás tekintetében. Előírja különösen azt, hogy a Bizottság valamennyi tagja, kabinetjeinek tagjai és a Bizottság főigazgatói csak az átláthatósági nyilvántartásban szereplő érdekképviselőkkel találkozhatnak. Ez a kötelezettség, amelyet az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódex¹⁸ és a Bizottság munkamódszerei¹⁹ rögzítenek, azt jelenti, hogy az érdekképviselőt az ilyen találkozók előtt nyilvántartásba kell venni.

A Bizottság a 2014/838/EU, Euratom határozattal²⁰ és a 2014/839/EU, Euratom határozattal²¹ összhangban online információt tesz közzé az ilyen, (nyilvántartásba vett) érdekképviselőkkel folytatott találkozókról. A Bizottság 2023-ban 1 980 nyilvántartottal tartott találkozókról tett közzé tájékoztatást²². Ezek a nyilvántartottak 2 891 találkozót tartottak a Bizottság tagjaival és/vagy kabinetjük tagjaival, és 718 találkozót a Bizottság főigazgatóival²³. Ezek az információk a Bizottság honlapján²⁴ való közzététel mellett a találkozók listája formájában is elérhetők az átláthatósági nyilvántartásban az érintett nyilvántartottak regisztrációjánál. A Bizottság a data.europa.eu honlapon nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a nyilvántartásba vett

¹⁶ CP 35/21. és CP 42/22. sz. bizottsági szolgálati feljegyzés.

¹⁷ Iránymutatás a harmadik feleknek – többek között érdekképviselőknek – a Tanács vagy előkészítő szerveinek ülésein való alkalmankénti részvételéről, 2021. július 22.

¹⁸ Az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódexről szóló, 2018. január 31-i C(2018) 700 bizottsági határozat 7. cikke (HL C 65., 2018.2.21., 7. o.).

¹⁹ Az Európai Bizottság munkamódszereinek V. pontja.

²⁰ A Bizottság 2014/838/EU, Euratom határozata (2014. november 25.) a Bizottság főigazgatói, valamint a szervezetek vagy önfoglalkoztató személyek közötti megbeszélésekről szóló tájékoztatás közzétételéről (HL L 343., 2014.11.28., 19. o.).

²¹ A Bizottság 2014/839/EU, Euratom határozata (2014. november 25.) a Bizottság tagjai, valamint a szervezetek vagy önfoglalkoztató személyek közötti megbeszélésekről szóló tájékoztatás közzétételéről (HL L 343., 2014.11.28., 22. o.).

²² A nyilvánosságra hozott információk a következők: a találkozó időpontja, helyszíne, a Bizottság tagjának és/vagy a kabinet tagjának vagy a főigazgatónak a neve, az érdekképviselő, azaz a szervezet vagy önfoglalkoztató személy neve és a találkozó tárgya. Az információkat a találkozót követő két héten belül teszik közzé.

²³ Ugyanaz a nyilvántartott egynél több találkozó vonatkozásában is érintett lehet.

²⁴ Különösen a Bizottság tagjainak, illetve a Bizottság főigazgatóságainak honlapján az átláthatósággal foglalkozó internetes oldalakon.

érdekképviselőkkel tartott találkozók konszolidált adatkészleteit géppel olvasható és Excel formátumban. Ez az érdekelt felek és a nyilvánosság számára is elérhető információkat biztosít, amelyek átfogóak és könnyen feldolgozhatók a releváns információk kinyerése érdekében.

A főigazgatói szint alatt az igazgatás minden tagja számára ajánlásokat fogalmaznak meg a Bizottság személyzeti etikai és ügyviteli útmutatójában, hogy ellenőrizzék a velük kapcsolatban álló érdekképviselők megbízólevelét, és győződjenek meg arról, hogy szerepelnek az átláthatósági nyilvántartásban. Ha az érdekképviselők nem szerepelnek a nyilvántartásban, a személyzetnek azt tanácsoljuk, hogy bármely további kapcsolat létesítése előtt mindig kérjék fel őket a regisztrációra.

A Bizottság a vonatkozó szabályaival összhangban csak nyilvántartásba vett érdekképviselőket nevez ki a bizottsági szakértői csoportokba²⁵. Ez az előzetes nyilvántartásba vételi követelmény a B²⁶ és a C²⁷ típusú tagokra egyaránt vonatkozik. Amennyiben az ilyen típusú tagokat felfüggesztik vagy törlik az átláthatósági nyilvántartásból, a Bizottság felfüggeszti őket azokban a szakértői csoportokban, amelyeknek tagjai, mindaddig, amíg regisztrációjukat vissza nem állítják.

Az átláthatóság javítása és a nyilvántartásba vétel ösztönzése érdekében a Bizottság további intézkedésként automatikus értesítést küld azoknak a nyilvántartottaknak, akik jelezték érdeklődésüket valamely szakpolitikai terület iránt, az adott területre vonatkozó nyilvános konzultáció vagy ütemterv elindításáról. A nyilvántartottak hozzájárulását a nyilvántartásba nem vett válaszadók hozzájárulásától elkülönítve is feldolgozzák²⁸. Ezek a hozzájárulások elérhetők az érintett nyilvántartottak bejegyzéseiből az átláthatósági nyilvántartásban.

Más uniós intézmények és szervek által hozott intézkedések

2023-ban az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága belső átláthatósági intézkedéseket fogadott el az átláthatósági nyilvántartáshoz kapcsolódóan. Az intézményközi megállapodást aláíró intézményeken túl ezek az első olyan uniós szervek, amelyek az intézményközi megállapodás 11. cikkével összhangban ilyen intézkedéseket hoztak.

A két bizottság 2023. március 21-én és július 4-én értesítette az igazgatótanácsot jogilag kötelező erejű határozatairól, amelyekben az intézményközi megállapodás értelmében a következő kiegészítő átláthatósági intézkedéseket vezették be:

- ajánlás a tisztséget betöltő tagjaik számára, a vonatkozó határozataikban meghatározottak szerint, hogy csak nyilvántartásba vett érdekképviselőkkel találkozzanak;

²⁵ A Bizottság határozata (2016. május 30.) a bizottsági szakértői csoportok létrehozására és működésére vonatkozó horizontális szabályok megállapításáról, C(2016) 3301, 8. cikk.

²⁶ Ez olyan személyekre vonatkozik, akiket egy adott szakpolitikai terület érdekelt felei közös érdekének a képviselőletére jelölnek ki.

²⁷ Tágabb értelemben vett szervezetek, beleértve a vállalatokat, egyesületeket, nem kormányzati szervezeteket, szakszervezeteket, egyetemeket, kutatóintézeteket, ügyvédi irodákat és tanácsadó cégeket.

²⁸ Az Európai Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásai (SWD(2017) 350), különösen az érdekelt felekkel folytatott konzultációra vonatkozó iránymutatásokról szóló VII. fejezet.

- az érintett, tisztséget betöltő tagok és érdekképviselők közötti találkozókra vonatkozó információk kötelező közzététele saját honlapjukon;
- a bizottsági előadók lehetősége arra, hogy az Európai Parlament hasonló gyakorlata szerint „jogalkotási lábnyomot” csatoljanak az érdekképviselők által a véleményükkel kapcsolatban tett észrevételekhez.

Az igazgatótanács úgy ítélte meg, hogy ezek az intézkedések összhangban vannak az intézményközi megállapodás célkitűzéseivel. Következésképpen azokat 2023. június 1-jei, illetve 2024. január 1-jei hatálybalépésük után közzétették az átláthatósági nyilvántartás honlapján.

V. A titkárság tevékenységei

2023-ban az átláthatósági nyilvántartás igazgatótanácsa a következő éves prioritásokat határozta meg:

- a legkorszerűbb technológia alkalmazása a nyilvántartás weboldalának korszerűsítéséhez;
- az adatminőség terén elért nettó előrehaladás biztosítása;
- további együttműködés az Európai Számvevőszékkel az átláthatósági nyilvántartás ellenőrzése terén;
- együttműködés más intézményekkel, szervekkel és ügynökségekkel;
- további figyelemfelhívó tevékenységek.

A titkárság az említett éves prioritások megvalósításán dolgozott, többek között a jogosultság ellenőrzésének megerősítésével, az ügyfélszolgálati segítségnyújtás fokozásával, valamint azzal, hogy napi tevékenységével összefüggésben számos, az alábbiakban részletesen ismertetett fejlesztést vezetett be az informatikai platformon.

1. Az adatminőség ellenőrzése

Az átláthatósági nyilvántartás pillanatképet ad az érdekképviselőknek a szakpolitikai ciklusok közelmúltbeli kialakításával vagy végrehajtásával és az uniós intézmények döntéshozatali eljárásaival összefüggő aktuális lobbitevékenységéről, beleértve a megcélzott főbb jogalkotási javaslatok vagy szakpolitikák részleteit. Ez megmagyarázza, hogy az adatok miért változnak folyamatosan, és hogy egyes érdekképviselők miért csak korlátozott időre vetetik magukat nyilvántartásba, míg mások esetleg hosszabb ideig szerepelnek az adatbázisban.

A nyilvántartásba vétellel az érdekképviselők kötelezettséget vállalnak arra, hogy a nyilvántartásba vétel időpontjában teljes körű, -naprakész és nem félrevezető információkat szolgáltatnak, és végső soron ők felelősek nyilvántartási adataik pontosságáért. Ebből a célból a Bizottság arra ösztönzi a nyilvántartottakat, hogy minden jelentősebb változás alkalmával vizsgálják felül és frissítsék a benyújtott információkat, és évente legalább egyszer frissítsék a regisztrációjukat annak érdekében, hogy továbbra is szerepeljenek a nyilvántartásban.

A titkárság egyik fő feladata, hogy emlékeztesse a nyilvántartottakat a kötelezettségeikre, és biztosítsa az átláthatósági nyilvántartásban szereplő adatok lehető legjobb minőségét. 2023. évi általános ellenőrzési tevékenysége keretében a titkárság összesen 7 705 olyan

szervezetet²⁹ ellenőrzött, amely kérelmezte a nyilvántartásba vételt vagy már regisztrált a nyilvántartásba, ami 13 %-os növekedést jelent az előző évben elvégzett ellenőrzések számához képest. Ezek az ellenőrzések a kérelmezési szakaszban elvégzett átvilágításokból, a már nyilvántartásba vett szervezetek célzott minőség-ellenőrzéséből, valamint a vizsgálati eljárások keretében végzett további ellenőrzésekből álltak.

Kérelmezési szakasz: Bár az összes nyilvántartott száma nagyjából változatlan maradt³⁰, az új nyilvántartottak rotációja viszonylag magas, ezért a nyilvántartásban rendelkezésre álló információk minősége ezzel párhuzamosan javult. A titkárság értékeli az összes új nyilvántartásba vételi kérelem jogosultságát és adatminőségét, mielőtt aktiválná és közzétenné azokat a nyilvántartásban. Ez hozzájárul a szolgáltatott adatok relevanciájának és következetességének javulásához. A 2023-ban beérkezett 3 404 kérelemből (+/- napi 9, és az előző évhez képest 14 %-kal több kérelem) 2 255-öt (66 %) elfogadtak és aktiváltak az ellenőrzési eljárást követően, amely a legtöbb esetben az érintett kérelmező általi frissítést vagy helyesbítést ír elő.

Célzott ellenőrzések: A titkárság az új kérelmek napi ellenőrzése mellett célzottabb megközelítést is alkalmaz, különösen azokban az esetekben, amikor okkal feltételezi, hogy a regisztráció során a regisztrálók nem adták meg pontosan a kért információkat. A titkárság 2023-ban összesen 4 301 célzott minőség-ellenőrzést végzett. Ezek közül:

- 3 572 ellenőrzött nyilvántartott nyújtott kielégítő adatminőséget (83 %) vagy kezdetből fogva (2 550 ellenőrzött regisztráció, azaz 59,2 %), vagy pedig azt követően, hogy a titkárság frissítésre kérte fel őket (1 022 regisztráció, azaz 23,8 %);
- 453 nyilvántartottat töröltek a nyilvántartásból a titkársággal való kapcsolatfelvételt követően, a jogosultság hiánya vagy a frissítés elmulasztása miatt (10,6 %),
- 2022 végén 276 ellenőrzés még folyamatban volt (6,4 %).

2023-ban jelentősen javult a nyilvántartás általános adatminősége: az ellenőrzés időpontjában kielégítő adatminőséget biztosító nyilvántartásba vételek aránya 40 %-kal nőtt, míg a jogosultság hiánya vagy a frissítés elmulasztása miatt az ellenőrzést követően a nyilvántartásból való törlések aránya 22 %-kal csökkent az előző évhez képest.

A célzott ellenőrzések során különös figyelmet kell fordítani azokra a nyilvántartásba vételekre, amelyek esetében következtetlenséget vagy más problémát tártak fel vagy valószínűsítettek. A titkárság a nyilvántartás speciális ellenőrzése keretében célzott minőség-ellenőrzéseket végzett az olyan, nem kereskedelmi célú szervezetek vonatkozásában, amelyek 0 EUR költségvetésről nyilatkoztak. A titkárság alaposan ellenőrizte az érintett regisztrációkat az esetleges egyéb következtetlenségek tekintetében is, és nagy sikeraránytal rendezte a problémákat: 17 % kezdetből fogva helyes volt, 54 % frissítést végzett vagy kielégítő magyarázatot adott, 28 %-ot pedig töröltek.

2. Informatikai ügyfélszolgálat („helpdesk” szolgáltatás)

A titkárság informatikai ügyfélszolgálatot biztosít az átláthatósági nyilvántartással kapcsolatos valamennyi kérdés megválaszolására egy többnyelvű honlapon, amely a kérelmezők és a nyilvántartottak, valamint a nyilvánosság számára is elérhető. A titkárság igyekszik a lehető leggyorsabban segítséget nyújtani, és általában 48 órán belül válaszol.

²⁹ Egyes szervezetek 2023-ban egynél több ellenőrzésen estek át, ezért az ellenőrzések teljes száma magasabb volt.

³⁰ 2022. december 31-én 12 425, 2023. december 31-én pedig 12 469.

2023-ban a titkárság 2 567, érdekelt felektől, kutatóktól és magánszemélyektől érkező, az átláthatósági nyilvántartással kapcsolatos megkeresésre és információkérésre válaszolt, valamint technikai támogatást és iránymutatást nyújtott a kérelmezőknek és a nyilvántartottaknak a regisztrálási folyamat során vagy technikai problémák esetén. A beérkezett kérdések száma 25 %-kal magasabb volt, mint 2022-ben³¹.

3. Vizsgálatok

Az átláthatósági nyilvántartásban szereplő adatok minőségének ellenőrzése mellett a titkárság kezeli a beérkező panaszokat, és saját kezdeményezésű vizsgálatokat végez az intézményközi megállapodás III. mellékletében meghatározott eljárásoknak megfelelően. Ennek során a titkárság az arányosság és a megfelelő ügyintézés alapelveinek megfelelően jár el.

„Panasz”: olyan eljárás, amely arra hívja fel a titkárság figyelmét, hogy a nyilvántartott feltételezhetően nem tartotta be a magatartási kódexet. Bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely ilyen állításokat fogalmaz meg egy nyilvántartottal szemben, panaszt nyújthat be a titkársághoz az átláthatósági nyilvántartás [honlapján](#) található megfelelő űrlap kitöltésével és az állításokat alátámasztó bizonyítékok benyújtásával.

„Saját kezdeményezésű vizsgálat”: olyan eljárás, amelynek során a titkárság megvizsgálja, hogy egy adott nyilvántartott jogosult-e továbbra is szerepelni a nyilvántartásban, figyelembe véve a kapott vagy azonosított információkat, amelyek arra utalhatnak, hogy a nyilvántartásban való maradásra való jogosultság nem áll fenn a releváns tevékenységek hiánya vagy a magatartási kódex be nem tartása miatt.

2023-ban a titkárság lezárt 10, az előző évről áthozott folyamatban lévő panaszt, miután az érintett nyilvántartottak frissítették regisztrációjukat vagy másként szolgáltak kielégítő magyarázattal. Lezárt továbbá egy olyan vizsgálatot, amely az érintett nyilvántartott törléséhez vezetett.

Ugyanebben az évben a titkársághoz 35 új panasz érkezett. Ezek közül 22-t elfogadhatatlannak nyilvánítottak vagy azért, mert nem az átláthatósági nyilvántartás hatálya alá tartozó ügyekre vonatkoztak (például személyes panaszok vagy fogyasztókkal kapcsolatos panaszok), vagy pedig azért, mert nem feleltek meg az intézményközi megállapodás III. mellékletében megállapított elfogadhatósági kritériumoknak. A 13 elfogadható panasz közül 2023-ban 10-et pozitív eredménnyel lezártak, tekintettel az érintett nyilvántartottak teljes körű együttműködésére. A fennmaradó 3 panasz az év végén még vizsgálat tárgyát képezte. Az elfogadható panaszok több mint fele a magatartási kódex f) pontjának az érintett nyilvántartottak általi állítólagos be nem tartására vonatkozott a nyilvántartásba vétel során megadott információk pontossága és teljessége tekintetében, némely esetben a kódex más pontjainak esetleges be nem tartására vonatkozó állításokkal kombinálva. Azok az esetek, amelyek csak a kódex f) pontját érintették, rendeződtek azáltal, hogy a nyilvántartottak frissítést végeztek a 20 munkanapos határidőn belül, és az ilyen eseteket két hónapon belül lezárták.

Más esetek a kódex b) pontjának feltételezett be nem tartásával függtek össze, amely szerint a nyilvántartottaknak meg kell jelölniük az általuk képviselt ügyfeleket vagy tagokat, vagy

³¹ 2022-ben a titkárság 2 056 megkeresésre és kérelemre adott választ.

pedig a j) ponttal az ügyfél–közvetítő kapcsolatot illetően. Ami a nyilvánosság elvárásait illeti, egyértelműen aggodalom övezi az adott szervezet által promotált érdekeket, amelyekről világosan és következetesen nyilatkozni kell a nyilvántartásba vétel során: e tekintetben az ügyfél–közvetítő kapcsolat keretében az ilyen jogviszonyban részt vevő mindkét felet be kell jegyezni a nyilvántartásba, és a vonatkozó nyilatkozatoknak egybehangzónak kell lenniük.

A titkárság a vizsgálat lefolytatása során mindig konstruktív párbeszédre törekszik az érintett nyilvántartottal/nyilvántartottakkal annak érdekében, hogy lehetőség szerint tisztázzák és megoldják az azonosított problémákat a szükséges intézkedések meghozatala előtt. 2023-ban a titkárság nem tartotta szükségesnek az intézményközi megállapodás III. mellékletének 8. pontja szerinti intézkedések alkalmazását a nyilvántartottakkal szemben.

2023-ban a titkárság 2 saját kezdeményezésű vizsgálatot indított nyilvántartásba vett szervezetekkel szemben, és ezek közül 1 még folyamatban volt az év végén. A titkárság az előző évről áthozott 7 vizsgálatot zárt le, köztük azt a 4 vizsgálatot, amely az Oroszországi Föderációban székhellyel rendelkező, nyilvántartásba vett érdekképviselőket érintett.

4. Az igazgatótanács 2023. évi ülése

A titkárság előkészítette az igazgatótanács második ülését, amelyre 2023. március 31-én került sor. Ezen az ülésen az igazgatótanács a következő határozatokat hozta:

- 1 éves időszakra (2024. január 1-től december 31-ig) kinevezte a titkárság koordinátorává a Tanács Főtitkárságán belüli, átláthatóságáért felelős egység vezetőjét;
- elfogadta a 2022. évi éves jelentést, megállapodott abban, hogy benyújtja azt az aláíró intézményeknek, és közzéteszi az átláthatósági nyilvántartás honlapján;
- meghatározta a nyilvántartás 2024. évi prioritásait, az intézményközi megállapodást aláíró minden intézményre vonatkozó előzetes költségvetésekkel és az e prioritások végrehajtására vonatkozó hozzájárulásokkal együtt³²;
- tudomásul vette a nyilvántartás és a titkárság munkája előtt álló növekvő kihívásokat a panaszok jelentős száma, az érzékeny saját kezdeményezésű vizsgálatok, valamint az átláthatósági nyilvántartásban szereplő jó minőségű adatok iránti egyre növekvő igény tekintetében.

Az igazgatótanács ülésével kapcsolatos valamennyi dokumentumot – beleértve az ülés napirendjét és jegyzőkönyvét – közzétették az átláthatósági nyilvántartás honlapjának [irányításról szóló oldalán](#).

5. Iránymutatás és figyelemfelhívás

A titkárság iránymutatást ad ki az intézményközi megállapodás egyes rendelkezéseinek pontosítása és részletesebb magyarázata érdekében. Ez az iránymutatás az érintettekkel folytatott rendszeres eszmecserék eredménye, és arra irányul, hogy támogassa a kérelmezőket és nyilvántartottakat a pontos információk megadására és a gyakori hibák elkerülésére irányuló erőfeszítéseik során.

³² A 2024-re vonatkozó előzetes költségvetések megtalálhatók a [honlapon](#). A következő hozzájárulásokról állapodtak meg: Bizottság: 57 %; Parlament: 33 %; Tanács: 10 %.

A titkárság az ellenőrzési tevékenysége során adott esetben arra is felkérheti a szervezeteket, hogy regisztrálják magukat az átláthatósági nyilvántartásban. A titkárság rendszeres kommunikációs és figyelemfelkeltő tevékenységeket folytat annak érdekében, hogy felhívja az érdekelt felek figyelmét az eszközre. 2023-ban ez magában foglalta a különböző érdekelt felekkel³³ és egyetemi hallgatókkal tartott tájékoztató előadásokat és eszmecsereket, valamint a hasonló nemzeti vagy európai szintű szervekkel való kapcsolattartást és a bevált gyakorlatok cseréjét³⁴.

A három intézmény további erőfeszítéseket tett, hogy az egyes intézményeken belül felhívja a figyelmet az átláthatósági nyilvántartásra, beleértve a személyzetnek nyújtott célzott tájékoztatást és képzéseket³⁵.

6. Technikai fejlődés

A titkárság koordinálja az átláthatósági nyilvántartás fejlesztését szolgáló informatikai megoldások kidolgozását.

2023-ban a titkárság arra törekedett, hogy tovább növelje a nyilvántartás nyilvános honlapjának átláthatóságát és használhatóságát. E célból az ideiglenesen felfüggesztett nyilvántartottak immár láthatók a honlapon megjelenő külön listán.

Ugyanebben az évben a titkárság megkezdte az átláthatósági nyilvántartás új digitális platformjának kiépítésére irányuló munkáját, hogy alkalmazkodjon a jelenlegi technológiai és információbiztonsági szabványokhoz, és javítsa a felhasználói élményt. Az új informatikai eszköz felváltja a nyilvántartás meglévő technológiai infrastruktúráját, és magában foglalja az átláthatósági nyilvántartás nyilvános weboldalának új verzióját, valamint új háttériródi környezeteket. Az átláthatósági nyilvántartás új verziója várhatóan 2024 elején készül el.

7. Az átláthatósági nyilvántartás Számvevőszék általi ellenőrzése

2023 folyamán a Számvevőszék elvégezte az átláthatósági nyilvántartás alapos ellenőrzését, amely hivatalosan már 2022 júliusában elkezdődött. A titkárság konstruktívan együttműködött az ellenőrökkel, és intenzíven dolgozott azon, hogy támogassa az ellenőrzési folyamatot minden szükséges hozzájárulással annak biztosítása érdekében, hogy az ellenőrzés eredményeként hasznos ajánlásokat fogalmazzanak meg a nyilvántartás további fejlesztésére és javítására vonatkozóan. A Számvevőszék ajánlásait tartalmazó különleges ellenőrzési

³³ European Public Affairs Consultancies Association (EPACA, Európai Közügyi Tanácsadók Szövetsége), European Centre for Public Affairs (ECPA, Európai Közügyek Központja), Public Affairs Council (PAC, Közügyek Tanácsa), Transparency International, Brazília (EUVP).

³⁴ European Lobbying Registrars' Network (ELRN – Európai lobbitevékenység-nyilvántartók hálózata). A szerb parlamenti küldöttség látogatása, Auvergne Rhones Alpes régió, ukrán parlamenti képviselők, az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA).

³⁵ Ez 46, érdekképvisellel kapcsolatos tájékoztató előadást foglal magában a személyzet és az akkreditált asszisztensek részére az Európai Parlamentben. A Bizottság továbbá öt ilyen képzést biztosított a saját munkatársainak, valamint testreszabott előadásokat tartott a biztosi kabinetek, illetve az átláthatósági és etikai kapcsolattartó pontok hálózata számára. A Tanácsban számos kommunikációs és figyelemfelkeltő tevékenységre került sor az intézményközi megállapodás és az (EU) 2021/929 tanácsi határozat gyakorlati végrehajtásának magyarázata érdekében, különösen a vezetők számára.

jelentést és az átláthatósági nyilvántartást működtető három ellenőrzött intézmény válaszait várhatóan 2024 második negyedévében teszik közzé.

8. Az európai ombudsman 532/2023/FA sz. ügyben hozott határozata

2023 márciusában egy nyilvántartott panaszt tett az európai ombudsmannál az általa 2022 júliusában benyújtott panaszokon alapuló két kapcsolódó vizsgálat titkárság általi kezelése miatt.

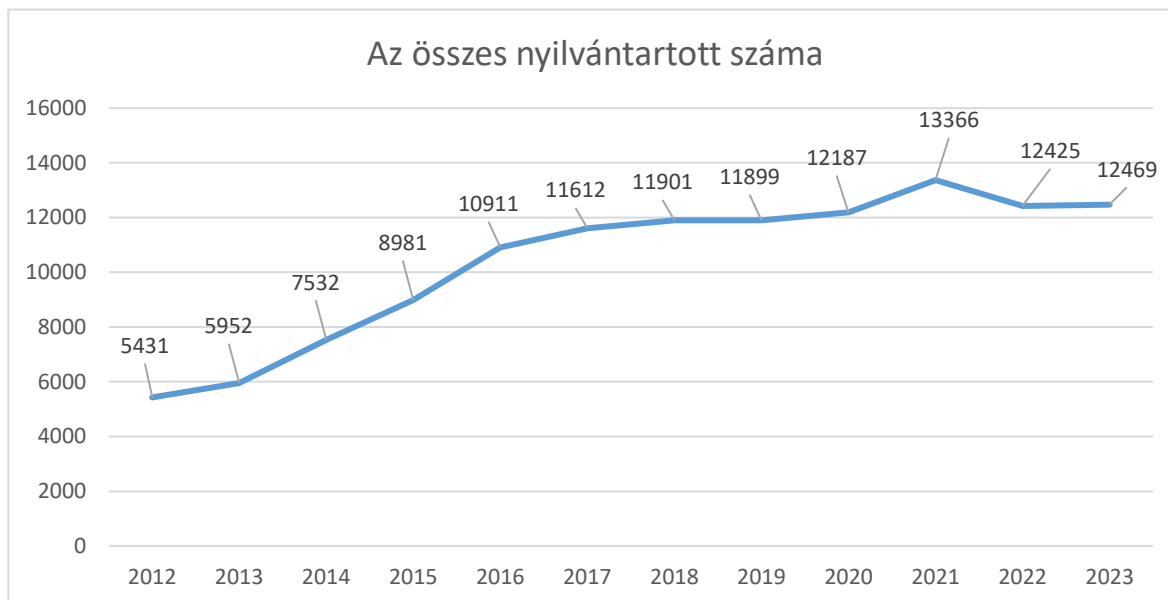
A titkárság a vizsgálat során aktívan együttműködött az európai ombudsman szolgálataival.

Az európai ombudsman határozatot fogadott el, amelyben hivatali visszásságot állapított meg, és javaslatokat tett arra vonatkozóan, hogy a titkárság 2024 elején vizsgálja ki a panaszokat³⁶.

VI. Statisztika

1. Az átláthatósági nyilvántartás fejlesztése

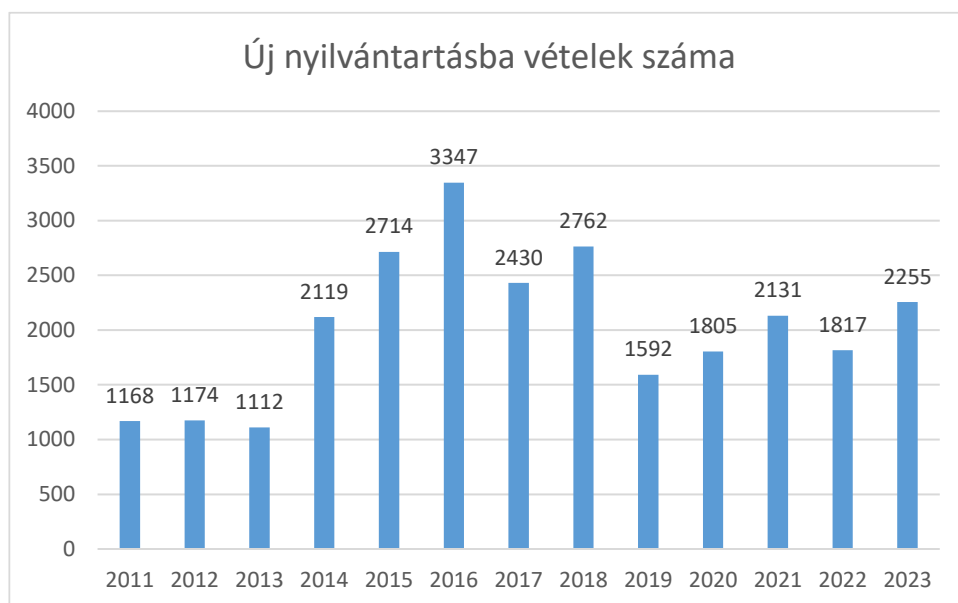
Az átláthatósági nyilvántartás az Európai Parlament és a Bizottság közös nyilvános adatbázisaként történő létrehozása óta folyamatosan bővült az intézményközi megállapodással megteremtett jelenlegi háromoldalú rendszer létrejöttéig. 2023-ban a nyilvántartottak teljes száma 2022-höz viszonyítva összességében változatlan maradt. 2023 végén 12 469 nyilvántartott érdekképviselő volt.

Az alábbi ábra az új nyilvántartásba vételek alakulását mutatja, és azokra az érdekképviselőkre vonatkozik, akiket a 2023. január 1. és december 31. közötti 12 hónapos időszak alatt vettek nyilvántartásba, és akik ezen időszak végén még aktívak voltak. 2023-ban az új nyilvántartásba vételek száma (2 255) magasabb volt, mint az intézményközi

³⁶ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/opening-summary/en/168956>.

megállapodás hatálybalépését (2021.) megelőző években. A titkársághoz 3 404 (+/- napi 9) kérelem érkezett be, ami azt jelenti, hogy az átvilágítást követően a titkárság ezeknek mindössze 66 %-át fogadta el és aktiválta.

2. A képviselt érdekek

Az intézményközi megállapodás értelmében a nyilvántartottakat a képviselt érdekek három fő típusa szerint csoportosítják, és az egyes kategóriákra a pénzügyi információk különböző sávjait kell alkalmazni.

A nyilvántartottak a következő kategóriákat jelölték meg:

Szakmai tanácsadással foglalkozó irodák	523
Ügyvédi irodák	64
Független tanácsadók	131
Vállalatok és vállalatcsoportok	3 172
Kereskedelmi és gazdasági szervezetek	2 599
Szakszervezetek és szakmai szervezetek	961
Nem kormányzati szervezetek, platformok, hálózatok és hasonlók	3 480
Szellemi műhelyek és kutatási intézmények	569
Tudományos intézmények	312
Egyházakat és vallási közösségeket képviselő szervezetek	46
Közigazgatási szervek szövetségei és hálózatai	151
Harmadik országok által létrehozott szervezetek, hivatalok vagy hálózatok	2
Egyéb szervezetek, közjogi vagy vegyes jogállású szervezetek	459

3. Földrajzi adatok

Az átláthatósági nyilvántartásban való regisztrálás nem korlátozódik az Unióban letelepedett érdekképviselőkre, bár az érdekképviselők legnagyobb csoportja Belgiumban bejegyzett székhelyről folytatja tevékenységét. Ám mivel az uniós jogszabályok és szakpolitikák hatálya Unión kívüli egyéneket és vállalkozásokat is érint, valamint hatással lehet a 27 tagállam határain túli kereskedelemre és egyéb külkapcsolatokra, e globális hatást az átláthatósági nyilvántartás is tükrözi.

4. Az átláthatósági nyilvántartás adatainak megtekintései

2023-ban a data.europa.eu oldalra továbbított összesített átláthatósági nyilvántartási adatkészlet volt a 8. leg többször megtekintett adatkészlet az ott közzétett több mint 1 600 000 adatkészlet közül. Az adatkészletek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy az Európai Parlament helyiségeibe való belépésre jogosult személyek, valamint az átláthatósági nyilvántartásban szereplő szervezetek listáját több évre visszamenőleg letöltsék (xml vagy Excel formátumban).

VII. Következtetések

A 2023-as év a megalapozás éve volt az átláthatósági nyilvántartás műveletei szempontjából. Adatbázisként a nyilvántartás az uniós szinten végzett érdekképviseleti tevékenységek nyomon követésére szolgáló információs és referenciaeszköz. Ez megfigyelhető a nyilvántartás adattartalmának általános felhasználásából, a kérelmek számának növekedéséből – az előző évhez képest 14 %-kal –, valamint abból, hogy két uniós szerv belső átláthatósági intézkedéseket fogadott el a nyilvántartás keretéhez kapcsolódóan.

Eseménydús év volt továbbá a titkárság fő tevékenységei szempontjából is, ideértve az ügyfélszolgálathoz beérkező kérelmek kezelését, a kommunikációs és figyelemfelkeltő tevékenységeket, az adatminőség ellenőrzését és a nyilvántartottakkal kapcsolatos vizsgálatokat. Az átláthatósági nyilvántartásban szereplő adatok egyértelműen stabilizálódnak és javulnak a titkárság által végzett fokozott felügyelet és ellenőrzések eredményeképp. A titkárság továbbra is együttműködött a Számvevőszékkel az átláthatósági nyilvántartás ellenőrzése során, napi tevékenységeivel összefüggésben fejlesztette az informatikai platformot, és hatékony kapcsolatot tartott fenn az átláthatósági nyilvántartás keretéhez csatlakozni kívánó más uniós intézményekkel és szervekkel, amint azt a jelentés részletezi.

Az átláthatósági nyilvántartás nyilvános eszközként fontos szerepet játszik a közbizalom megőrzésében és az elszámoltathatóság megerősítésében az uniós intézmények szélesebb átláthatósági politikájának keretében, valamint az uniós intézmények átlátható és etikus érdekképviselet előmozdítása iránti közös elkötelezettségének demonstrálásában, ami a jelenlegi helyzetben különösen fontos. Mivel a nyilvánosság átláthatósággal kapcsolatos elvárásai tovább fokozódnak és változnak, különösen a 2024-es európai parlamenti választásokhoz közeledve, fontos, hogy az uniós intézmények továbbra is használják és megerősítsék az átláthatósági nyilvántartást annak érdekében, hogy konkrét eredményeket érjenek el a lobbitevékenységek átláthatósága terén.